

KRŪMU ŠALKAS

PASAULES LATVIEŠU ĢIMEŅU 3x3 SAIETS BEBREĒ 2026

3.jūlijs

6

UZTICĒŠANĀS

Es uzticos
sev un citiem

Izrāde "Annas tantes piruetes"

Brīnišķīgs starpžanru iestudējums, kurā apvienota skatuviskā deja, tradicionālā dziedāšana, dzīvā mūzika un teātris, pulcēja plašu skatītāju loku – ne vien nometniekus, bet arī ciemiņus. Uzvedumā piedalījās visai liels mākslinieku pulciņš. Arī 3x3 tautas deju kolektīvs! To es saku ar lepnumu, jo tas, ko 3x3 var dabūt gatavu dažās dienās, ir pārsteidzoši, gluži tāpat, kā 3x3 kora rīta uzstāšanās.

Izrāde ar zināmu humora devu izspēlē kapusvētku tematiku – latvieša identitātes

neatņemamu sastāvdaļu. Kapusvētkos satiekas radiņi, tiek integrēta un pieņemta nāve un būvēti nākotnes virzieni. Un, kā teikts izrādes aprakstā, svinēta dzīve!

Liels paldies režisorei Lilijai Liporei, deju kopai "Dārdari", horeogrāfiem, visai radošajai un tehnikajai komandai, izpildītājiem un māksliniekiem!

Iedvesmoja, lika iztaisnot muguras, skaitīt savas piruetes un vienkārši smaidīt!

Dienas kārtība sestdien, 4.07.

8.00
Ķermeņa un gara modināšana
9.00
Brokastis
9.40
Dienas tēma un TV
10.10
Rīta ievirzes
13.00
Pusdienas
14.00 – 16.30
Pēcpusdienas ievirzes
17.00 – 18.45
Izstāde un amatnieku tirdziņš
19.00
Vakariņas
20.00
Noslēguma vakars
21.45 – 22.00
Vakara pasaciņa un vakara dziesma
22.00
Brīdis MAN. Iveta Gabaliņa
“Rīti raiti rīta rasa”
22.00
Danco un nīkst visi!

Dienas kārtība svētdien, 5.07.

10.00
Brokastis
10.40
Dienas tēma un TV
11.10 – 12.30
Saieta pārspriešana
13.00
Pusdienas

RĪT, 4.07.

Brīdis MAN

Ivetas Gabaliņas video darbs “Rīti raiti rīta rasa” ir daļa no plašākas darbu sērijas ar tādu pašu nosaukumu, kas pievēršas latviešu pirts tradīcijai kā dziedināšanas un pašizziņas praksei, kurā ķermeņa, prāta un gara līdzsvars tiek stiprināts ar augiem, mutvārdu folkloru un gremdēšanos aukstā ūdenī. Vairāku gadu garumā veidotā sērija atklājas kā vizuāla dienasgrāmata, kuras lappusēs līdzās antotipijas tehnikā radītiem portretiem sastopamas arī rūpīgi vāktu un lietotu pirts slotu paliekas, kā arī divu dejotāju interpretēts pirts rituāls, kas atklājas caur kustību un ķermenisko pieredzi.

Krūmi un ozoli dzied, 4.07.

Mīļi sveicieni vārda dienā **Uldim Melbergam** un **Uldim Mauriņam!** Lai vislabākā dzimšanas diena **Krišjānis Birkmanim!** Svinam un suminām!

Ievirzes

Klusums un vārds

Šogad Elīna Apsīte 3x3 saietā vada runas ievirzi pēc pašas izstrādātas pieejas. Ievirzi sauc Klusums un vārds, kas atspoguļo tā jēgu. Tās pamatā ir pārlicība, ka ceļš uz tekstu ved caur paša cilvēka pieredzi – vispirms jāpamodina ķermenis, jāieklausās sevi (klusums) un tikai tad iespējams patiesi atvērt tekstu (vārds). Elīnai ir svarīgi, lai ikviens vispirms atrod savu iekšējo stabilitāti, atmodina emocijas un domāšanas procesus, jo publiskā runā daudz nozīmīgāk ir justies pārlicināti, nevis tikai iemācīties tekstu no galvas.

Uz skatuves nevajadzētu runāt tukšus vārdus. Svarīgi ir apzināties, ko redzi, dzirdi un sajūti, jo tieši personiskā pieredze piešķir tekstam dzīvību. Tāpēc nodarbībās dalībnieki ne tikai strādā ar runu, bet arī mūcās būt klātesoši, paplašināt savas robežas un paskatīties uz tekstu no cita skatpunkta.

Pēc pirmajām nodarbībām Elīna priecājas, ka iecere darbojas tieši tā, kā cerēts un visas apgūtās prasmes un idejas ved dalībnieku uz dziļāku sevi un teksta izpratni. Īpašu vērtību piešķir dažādu paaudžu un dzīves pieredžu satikšanās, jo tieši savstarpējā bagātināšanās padara kopīgo mācīšanos ļoti īpašu.

Uga un Uldis

Šalcam kopā

Krūmu skrējēji

Tautas bumba

Vakar saulrieta laikā notika tautas bumbas turnīrs. Komandas bija arī ļoti dažādu sastāvu – piedalījās gan sportiski dūži, gan mazāki ķipari, gan dāmas kleitās, un dalībnieku dažādība sacensību padarīja pavisam spriegu un aizrautīgu. Sākumā galvenais tiesnesis Miķelis Ziemeļis izstāstīja noteikumus, un pēc dalībnieku lūguma arī notika vienošanās par atsevišķiem punktiem. Un tad jau spēles gāja vaļā! Turnīrs notika paralēli četros laukumos. Galu galā mums ir turnīra uzvarētājs, bet

Es arī veidoju saietu

Mākslinieks Armands Sidorovičs stāsta: “Ja taista kaut ko vidē, tad tam jābūt apjomīgam un mērogā atbilstošam, lai cilvēks var uztvert un apskatīt no visām pusēm. Tā kā esam saiets, kurā līdzdalība ir ļoti būtiska, tad gribējās objektu veidot interaktīvu. Tāpēc mākslas darbs veidots lielas mandalas formā, kuru aizpildām mēs visi ar simboliskām mūsu saieta logotipa daļām – spoguļu gabaliņiem. Tajos katrs var ierakstīt savu vēlējumu vai domu un iekārt kādā no mandalas zariem. Radām kopā – sevi un pasauli ap mums!”

Ikviens, kas vēl nav spējis, ir aicināts iekārt mākslas objektā “Es arī veidoju saietu” savu spoguļiša stikliņa gabaliņu. Stikliņus var atrast turpat pie objekta, pie pils ieejas.

kura komanda – tas šoreiz netiks atklāts, jo publiski tas tiks apbalvots tikai rīt! Sekojiet jaunumiem!

Gundega

Ievirzes

Piederēt un piedalīties

Stāsta Marta Bogustova, ievirzes vadītāja: “Mēs ar jauniešiem runājam par pilsonisko līdzdalību. Ievirzes dalībnieki ir ar ļoti dažādām izpratnēm un arī nezināšanu, ko šis vārds nozīmē. Starp citu, arī pieaugušie ne visi saprot, ko tas nozīmē. Man ir ļoti forša grupiņa – ja kāds nezina, tad nebaidās uzdot jautājumus un tas ir ļoti svarīgi!”

Ko mēs ievirzē darām? Mēs spēlējam simulācijas spēli – ir viena liela pašvaldība, katram dalībniekam ir savas intereses: viens grib kultūras namu, otrs grib sporta zāli, naudas visiem nepietiek un tad savā starpā jāizdiskutē, jāatrod kompromiss un līdzsvars. Daudz arī runājam par pamatiem, kā valsts uzbūvēta. Taisījām arī valsts politisko kartēšanu. Skatījāmies, kā ir, ja valsts pārvalde ir nemainīga un turpina strādāt,

pat ja nomainās valdība vai ministrs. Runājam par lielajām uzņēmēju organizācijām (piemēram kamerām), kas arī iesaistās valsts pārvaldē.

Mēs arī diskutējam. Tās ir formālas debātes, bet par tādām smieklīgām tēmām, kā, piemēram, šokolāde. Jāizdiskutē un tad jābalso, kura komanda uzvarēs. Dažbrīd tās izvērsas pavisam smieklīgas, kad dalībnieks kliec skaļā balsī: “Tā ir baltā šokolāde!”

Mūsu grupiņa ir atvērta, apmēram 15 cilvēki, kā nu kuru dienu. Maniem jauniešiem vēl nav bijušas pirmās vēlēšanas. Ļoti labi, ka viņus interesē un viņi nebaidās nākt.

Ko mēs rādīsim koncertā? Iespējams, sarīkosim debātes par to!

Gundega

Sēļu tradicionālā dziedāšana

Katras pusdienās satieku savu draudzeni Andru Doršs, kas sajūsmināta nāk no Ivetas Tāles vadītās Sēļu tradicionālās dziedāšanas ievirzes (taisnības labad jāatzīst, ka sajūsmināta Andra ir arī par visām pārējām ievirzēm). Sarunās Andra man stāsta, ka pirmā ievirzes diena tika veltīta, lai iepazītu tradicionālās dziedāšanas vēsturi, bet visvairāk viņai patīk iesildīšanās vingrinājumi. Visgrūtākais esot bijis atmes kora dziedāšanas manieri, bet beigās tas Andrai ir izdevies un sapratusi, kā balsi dabūt ārā. Toties vakar bijis lieliski beidzot iziet laukā un dziedāt skaļi – kā tradicionāli pienākas. Tā, dziedot trisbalsīgi kopā ar citiem dalībniekiem, Andrai pat izdevies iekļūt transam līdzīgā stāvoklī.

Savukārt šodien pēc pusdienām man beidzot izdodas aprunāties arī ar pašu Ivetu Tāli, manu bijušo pasniedzēju Latvijas Kultūras akadēmijā, studējot Tradicionālo kultūru un latviešu folkloru. Iveta ir savā elementā – šķietami atturīga, bet, kad aizraujas, sirsnīgums un degsme no viņas sāk starot. Pirmkārt, viņa stāsta, ka ir sajūsmā par saviem šī gada ievirzes dalībniekiem: “Visi ļoti muzikāli, visi ļoti motivēti!” Turklāt viņu esot daudz, ap 20 – gan jaunāki, gan vecāki, gan sievietes, gan vīrieši. Ja nu kādam tāpat kā man ir bijis priekšstats, ka dziedāšana senos laikos bijusi sieviešu lieta, tad Iveta to apgāz un stāsta, ka, protams, ka vīrieši arī ir dziedājuši. Vienīgi, domājams, ka viņu repertuārs ir atšķiries – vīrieši biežāk spēlējuši mūzikas instrumentus, kā arī, tā kā bijuši mobilāki,

apguvuši arī jaunāka laika repertuāru – garās dziesmas un modes dziesmas. Un arī garās un modes dziesmas esot dziedātas tradicionālajā manierē. Iveta pat atklāj, ka tradicionālās dziedāšanas veids esot diezgan līdzīgs popdziedāšanai, īpaši pieminot reperu dziedāšanas manieri – tā nemaz dziži neatšķiroties no suitenēm vai sēļu saucējām.

Sēlijas repertuārs no citiem Latvijas novadiem izceļas ar sekundu daudz balsību, kas atrodama senākā slāņa dziesmās. Tāpat ievirzē dziedātāji iespēju robežās cenšas dziedāt sēliskajās izloksnēs. Savulaik šīs dziesmas ir tikušas

atbrīvotas no izloksnes un publicētas literārajā valodā, tāpēc tās ir bijis jārekonstruē un sēliskā izloksne atkal tām jāpievieno, ko Iveta Tāle, vadot grupu “Saucējas” darījusi sadarbībā ar valodnieci Maiju Poišu. Sēliskā izruna daudz ko iedod dziesmas skanējumam, atšķirība ir liela, atzīst Iveta.

Nu ko? Gaidām sestdienas vakara koncertu, lai redzētu un, galvenais, dzirdētu, kā Bebrene 3x3 sēļu dziedāšanas ansamblim izdevies ielauzties sēliskajās izloksnēs un ieskandināt kādu skaņi sulīgu sekundu!

Ievirzes

Stunda X

3x3 saietā ievirzi "Stunda X" vada Studentu bataljona Zemessardzes leitnants Jānis Bloks. Šī ievirze nav tikai par ugunscura kurināšanu vai nakšņošanu mežā. Tās mērķis ir palīdzēt cilvēkiem saprast, kā darbojas ķermenis un prāts stresa situācijās, kā saglabāt mieru un pieņemt pārdomātus lēmumus brīdī, kad šķietami viss notiek ne pēc plāna.

Lai gan pievienojos grupai tikai vakar vakarā, Jānis pastāstīja, ka pirmajās dienās dalībnieki iepazinās ar dažādiem križu veidiem, mācījās strukturēt domāšanu, izmantojot militāro piecu punktu plānošanas principu, arī COLD principu (kā saglabāt optimālu ķermeņa temperatūru), kā arī apguva topogrāfijas pamatus – kartes lasīšanu, maršruta plānošanu un koordinātu noteikšanu. Tam sekoja praktiski izdzīvošanas pamati, kur teorija uzreiz tika pārbaudīta dabā. Ievirze turpināsies arī šodien un rīt.

"Šerpas" tomēr bija

Pirms došanās uz nakšņošanu Bebreņu mežā visi pulcējāmies pie kultūras nama, kur gaidījām instruktoru. Tā kā Jānis bija solījis, ka nometnes vietu mežā "studentu" aizņemties dēļ jau būs sagatavojis, grupas vecākā – Zane, kura komandķēdē ir nākamā aiz Jāņa, paspēja pajokot: "Nez, vai šerpas arī būs noorganizēti?"

Izrādījās, ka šerpas tomēr bija – tikai tie bijām mēs paši. Papildus savam ekipējumam nācās nest arī daļu no Jāņa mantām.

Jau pirms izešanas kļuva skaidrs, ka katram ir sava izpratne par izdzīvošanas inventāru. Atis ieradās skauta tērpā ar pirmās ģimnāzijas gredzenu un ar iespaidīgu blūzi uz pleca, savukārt Edgars – ar IKEA maisu, kura platais atvērums ļāva acumirkli pārskatīt visu tā saturu. Izdomāju kāda varētu būt šī akronīma nozīme – "Izdzīvošanas Komplekts Easy Access".

Pirms došanās mežā gan nekādas steigas nebija – Jānis lika visiem kārtīgi iesildīties. Kā vēlāk noskaidrojās, arī tas pieder pie izdzīvošanas. Pēc pārgājiena sekoja atsildīšanās, atgādinot, ka dabā svarīga ir ne tikai ekipējuma izvēle, bet arī rūpes par savu ķermeni, lai netiktu gūtas nevajadzīgas traumas, kas kļūtu par apgrūtinājumu gan pašam cietušajam, gan pārējiem.

Nakts mežā

Meža nometnē, Akmeņupes ielokā, ieradāmies labi sagatavojusies. Ekipējums gan katram bija citāds. Atis par savu guļvietu izvēlējās hamoku, ko pārstiepa pāri upei, arī Jānis, nomaļāk, par guļvietu izvēlējās hamoku, savukārt citi nakti pavadīja uz jogas paklājiņiem zem Jāņa uzslīētās nojumes vai vienkārši zem kļajas debess.

Lai arī tējas patēriņš krietni pārsniedza alus patēriņu, kopīgā "nīkšana" pie galdā netālu no ugunscura un grila kur cepām desiņas un zefirus, izdevās varena. Skandējām dziesmas par kara tēmu un, kā jau pienākas, arī vairākas par kumeliņu, jo, kā zināms, tas iznesa augumiņu caur deviņi zobentiņi.

Par vakara un rīta bonusu kļuva Gata līdzpaņemtā tūrisma krāsniņa. Uz tās katliņā tapa garda tēja vakarā un šķīstošā, saldā paciņkafija no rīta, kas "izdzīvošanai" piešķīra (vēl vienu) zelta maliņu.

Zināšanas, kuras jāpiedzīvo

Tieši praktiskā pieredze, pēc Jāņa domām, ir vissvarīgākā. To, kas rakstīts grāmatās vai atrodam internetā, var izlasīt ikviens, taču istā izpratne rodas, pašam šīs zināšanas praktiski pielietojot. Nakts mežā daudziem kļuva par vērtīgu atklājumu – izrādījās, ka ne katrs guļammaiss ir pietiekami silts un ne visi aprīkojums darbojas tā, kā iepriekš šķitis.

Jāņa novēlējums ir tāds: vienmēr mācīties ko jaunu un nebaudīties savas zināšanas pārbaudīt praksē. Tieši pieredze ir tā, kas krīzes brīdī var izrādīties visvērtīgākais resurss.

Uldis

Jaunās šalkas

Kas tev dod pārliecību, ka cilvēkam var uzticēties?

Dante Poškus

Man palīdz tas, ka var redzēt citu cilvēku emocijas, just līdzjūtību un arī ļoti svarīgi ir nelikt sevi pirmajā vietā visu laiku.

Anete Pēterāne

Tad ja es redzu, ka tas cilvēks ir saprotošs, ir pret tevi labs, un Tu vari ar viņu brīvi runāt. Manuprāt, šis ir ļoti svarīgas lietas.

Anna Neilande

Ka viņš ir atklāts par savām jūtām un savām vēlmēm un ka viņš negrib man darīt pāri. Arī ka viņš grib iet kopā ar mani kaut kur vai vispār ar mani draudzēties.

Rasa Kalberga

Manuprāt, nav tādas noteiktas lietas. Vai nu tu vienkārši jūti, vai arī tu tā īsti nevienam līdz galam nevari uzticēties.

Pauline

Ģimene

Latvijai ir nākotne

Kā jūs šeit esat nonākuši?

Maija: Mēs te esam pirmo reizi. 2023. gadā, Preiļos, 3x3 saietā pirmoreizeizi viesojās mana brāļa ģimene – kad viņi pastāstīja par šo pasākumu, manī jau uzreiz radās interese. 2024. gads bija ļoti aizņemts, tāpēc nevienam nesanāca atbraukt, un 2025. gadā mums bija jānododas uz Dziesmu un Deju svētkiem – gads jau tāpat bija pilns... Šogad nu beidzot mēs esam klāt.

Kādas ievirzes šajā saietā apmeklējat, kā pavadāt savu laiku?

Maija: Es eju uz galdaspēli "Zole", pēcpusdienā apmeklēju "Mana veselība – mana atbildība", ir ļoti interesanti. Mēs sākām ar konstantām grupiņām, tagad jau mums ir tāds mini turnīrs. Iepazīstos ar jauniem cilvēkiem – man ļoti patīk.

Anna: Es eju uz spēlēšanas ievirzi. Es biju arī uz "garšas laboratoriju", bet man kļuva drusku garlaicīgi, jo... Nu, piemēram, viens tur griež, cits dara citu lietu, cits vēl dara trešo – kamēr viens jau gatavs iet tālāk, darīt ko citu, cits vēl tikai pabeidz pirmo lietu... Šodien vēl es aizgāju uz pamuzicēšanu. Vēl es biju uz kosmētikas taisīšanas ievirzi vakardien. Man patika.

Emīls: Savā oriģinālajā rīta ievirzē es neesmu īsti piedalījies, jo es patiesībā es gribēju būt rotkalšanā, bet tur nebija vietas. Tad man tomēr izdevās vietu tur sarunāt – tā es tur tiku un uztaisīju sev arī gredzenu. Uztaisījis gredzenu es aizgāju arī uztaisīt sev groziņu.

Vakara ievirzēs tikko pabeidzu taisīt savu koka tauri. Visi tie ir tādi rokdarbi, un man ļoti patīk strādāt ar rokdarbiem.

Jānis: Tā kā es savā dzīvē esmu darījis jau ļoti daudz no šīm ievirzēm... sākumā man tika piešķirta metāla ievirze, bet es jau esmu mākslas skolā strādājis ar to, tāpēc savā vietā aizrunāju dēlu.

Ir viena galvenā ievirzīte, kuras dēļ atrodos šeit – Ilze mani pierunāja kā fotogrāfu. Pats pa dzīvi es fotogrāfs neesmu, tas vairāk tāds hobijs. Tomēr, lai rociņas kaut ko būtu izdarījušas, es uztaisīju sev pastaliņas.

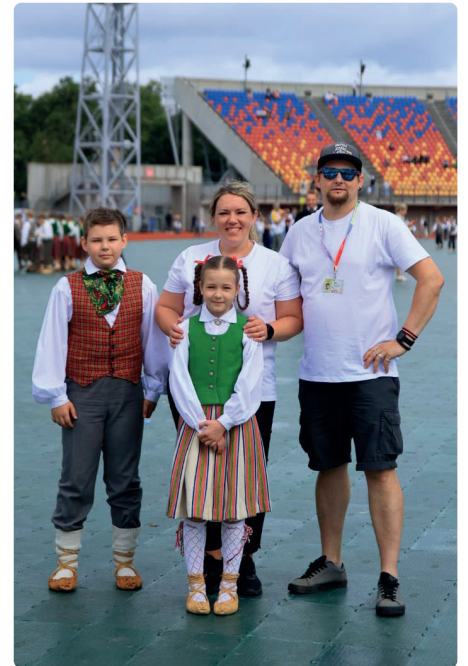
Kas jūs šajā nometnē visvairāk pārsteidz / visvairāk patīk?

Maija: Visvairāk šeit mani pārsteidz tas, cik aktīvi ir jaunieši – nu, piecpadsmit līdz divdesmit gadus vecie. Mūsdienās jau viņi nemaz nav tik aktīvi, ne dzied pie galda, ne iesaistās pasākumos. Bet, vērojot jauniešus šeit, šķiet – Latvijai tomēr ir nākotne!

Emīls: Jebkura meitene var pienākt un uzlūgt tevi uz dančiem – neviens īsti nekaitrējas un visi grib dejot.

Anna: Man vispārsteidzošākais šķiet tas, cik daudzi dejo – vispopulārākais ir Zaglis. Vakardien es arī biju dančos.

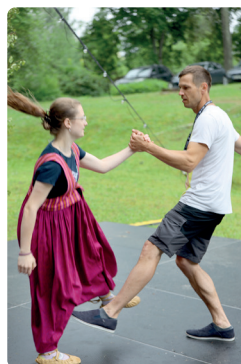
Jānis: Man viss patīk... galvenais, lai ir bildētiesgriboši cilvēki. Ir jau viena daļa arī tādi, kas aizgriež muguru, tikko kā pavēršu pret viņiem objektīvu, bet es viņus arī daudz

netraucēju. Cilvēki ir patīkami izbrīnīti par to, ka viņiem jau nākamajā dienā ir gatavas bildes – tas esot baigais šoks. Bet es visos pasākumos, kurus bildēju, cenšos bildes uzreiz salādēt telefonā un izsūtīt. 21. gadsimts!

Elina Vendija

Šalksoļi

Ģimene

Te mēs visi esam kā ģimene

Ar Jāni Lazovski (34), Madaru Mazjāni (37), Antru Mazjāni (63), Kurtu Mazjāni (5) un Annu Madaru Lazovsku (21) sarunājas Elīna Vendija Ribena. Jānis un Madara šajā nometnē vada rīta ievirzi “Normāla ģimene”.

Kāds ceļš jūs atvedis līdz 3x3?

Madara: Vienā draugu sanāksnā Ako Jāņa Cekuļa māsa Lote mums jautāja, vai mēs gribētu vadīt ievirzi, līdz ar to, protams, piedaloties 3x3 saietā kopumā. Tāds bija tas mūsu ceļš. Esam darbojušies 2x2, bet par 3x3 vēl nebijām isti domājuši. Šis nu bija brīdis, kad varējām padomāt, kā būtu, ja ne tikai mēs ar Jāni, bet visi kā ģimene kopā dotos uz saietu.

Cik sen tas bija?

Madara: Pavasarī!

Šogad?

Madara: Jā!

Tātad šī jums ir pirmā reize?

Jānis: Jā – nu, māsai Annai šī ir otrā reize.

Kā jūs pavadāt šeit savu brīvo laiku? Kā jums te iet?

Antra: Labi! Man ļoti patīk šī vieta, daba ir fantastiska, viss, kas šeit notiek – apbrīnojams cilvēku darbs, darbs, ko ieguldījušas radošās komandas... tas nav aptverami. Nezinu, kā to var vispār dabūt gatavu parasts cilvēks, kuram paralēli ir arī citi darbi. Un, ja šeit viss notiek tik raiti... man šķiet, tai jābūt kādai burvestībai. Vienkārši izdarāms tas nav. Un visi ir vēsā mierā! Visi staigā un smaida, nav nekāda redzama satraukuma... Tas ļoti nomierina. Cepuri nost, visu cieņā.

Madara: Kurt, kā tev te patīk? Patīk?

Kurts: (Māj ar galvu)

Madara: Es laikam pirmo reizi esmu vietā, kurā ļoti domā par to, lai ikviens varētu atrast kaut ko sev. Tādā ziņā, ka – ja mēs, 2x2 kontekstā, taisām pasākumu jauniešiem, tas ir tikai par jauniešiem. Tāpat ar citām izolētām nometnēm vai semināriem, ar mazām mērķa grupām.

Man šķiet fenomenāli, kā vadības komanda spējusi pārdomāt, lai katram būtu, ko darīt, lai vai kādas būtu tavas iemaņas, spējas, talanti, vecums un vajadzības. Te tiešām ir, no kā izvēlēties. Tas ir ļoti, ļoti vērtīgi – ikdienā mums ir maz tādu vietu, kur mēs kā ģimene varētu aizbraukt un katrs atrast sev ko darāmu un vērtīgu.

Jānis: Ļoti forši, ka ir silts laiks – tas visu padara daudz patīkamāku. Teikšu godīgi – mēs

esam bijuši 2x2 vieni paši (Jānis ar Madaru kā pāris — red. piez.), un šis nu ir pirmais saiets, pirmā nometne kopā ar mūsu dēlu... visur viņu izvadāt un parūpēties – jā, tas ievieš jaunu dimensiju, kuras iepriekš nebija.

Te mēs esam kā ģimene. Mēs vairs neesam vieni, un šī vairs nav tikai jauniešu nometne. Šī ir ģimenes nometne.

Anna Madara: Šodien man iet ļoti labi. Ir diena pēc DvESmas, un es vairs nestresoju par piedalīšanos. Vakar vēl man bija sajūta – nu, 450 cilvēku, tik daudz nezināmu seju, ak, Dievs... Bet šodien ir jau trešā diena. Es atnāku uz mēģinājumu, man jau ir kaut kādi iekšējie joki ar cilvēkiem, es ar viņiem sasveicinos, samīļojos – nu, saklikšķ! Ir sajūta, ka tieši šodien pār mani nāk atklāsme par to, kā var veidoties kopienas izjūta tajos 450 cilvēkos...

Mūs nupat nomocīja deju mēģinājumā, un es pieķēru sevi nodomājam: nu kāpēc es šo daru? (visi smejas) Man par šo neviens nemaksā, nekur vairs tālāk neuzstāsimies, gan jau pēc šīs pieredzes vairs nedejosim... un tomēr tā gandarījuma sajūta! Gan vakardien, pēc DvESmas, gan šodien... Manī atkal sāk kāpt uztraukums par nākamo priekšnesumu, bet domāju, ka arī pēc tā būs šī foršā sajūta. Izdarīt, paveikt kaut ko kopā ar it kā svešiniekiem – tas riktīgi saliedē.

Jūs šeit vadāt ievirzi “Normāla ģimene”, kas, ja saprotu, ir vairāk diskusijas formāts, nevis lekcija – vai pareizi?

Madara: Jā, pareizi.

Kas ir normāla ģimene? (visi ķiķina)

Jānis: Nu, protams – nav tādas “normālas ģimenes”. Mēs paņēmām šo nosaukumu no podkāsta *Normāla ģimene*, kur tiekas un sarunājas ar cilvēkiem, kas pārstāv dažādus

ģimenes modeļus. Tas, ko mēs gribam izgaismot, dot telpu un iespēju cilvēkiem saskatīt, ir ģimeņu dažādība – gan savā, gan citās, tās salīdzinot.

Madarai ir daudz lielāka pieredze vadot šādas neformālas grupas, bet man ir prieks urbties dziļāk un redzēt, cik tālu mēs varam šīs sarunas aizvest, jo mums ir iespēja pašiem veidot programmu dziļi, koncentrēti, uzmanīgi un cieņpilni.

Madara: Kad mēs pasakām “normāla ģimene”, mēs katrs izveidojam savu asociāciju ar šo vārdu salikumu. Šī asociācija nāk gan no pieredzes, gan zināšanām, izglītības un ģimenes modeļiem, kādos esam uzauguši. Gribam vai negribam – mēs tur esam bijuši.

Tas, ko mēs ievirzes laikā šķetinām, ir – kā tad katram izskatās tā normāla ģimene? Kas ir tā bilde vai asociācija manā galvā, kad es dzirdu šo vārdu salikumu? Kā es savu sajūtu, pieredzi, redzējumu spēju nokomunicēt ar citiem, un redzēt – o, tev ir šāda bilde, bet man šāda. Kas šajās bildēs ir kopīgs – kādas vērtības, izaicinājumi, uzvedības? Kur saredzam atšķirības?

Tas, kas man ir ļoti svarīgi, un ko mēs šajā ievirzē adresējam, ir: vai tas, ka mums ir atšķirības, var un “drikst” būt par iemeslu necienīgām uzvedībām un attieksmēm? Mēs vēlamies veidot dialogu, nevis dueli.

Tātad jūs teiktu, ka nav objektīvi “normālas ģimenes” – ka pastāv atšķirība starp iztēloto ideālu par normālu ģimeni un to, kāda ir normāla ģimene reālajā dzīvē?

Jānis: Jā, jo arī medijos pasniegtie tēli un tēlu grupas, idejas par to, kā tiem vajadzētu izskatīties un ko sajaut – tam visam bieži vien ir papildu mērķis: nodot kādu stāstu, pārdot produktu. Realitāte ir daudz complicētāka, tā nav tikai vienā krāsā nokrāsota.

Nevis “nav normālas ģimenes”, bet – visas ir normālas ģimenes. Katrs, kas jūtas piederīgs kādai cilvēku grupai, kopienai... tā jau ir ģimene.

Kā jums šķiet – kāda ir tieši šīs nometnes nozīme Latvijas ģimeņu kontekstā?

Madara: Man liekas, ka... ja mēs runājam par ģimeni un vecāku lomu, mēs dzīvojam laikā, kurā mums vairs nav īsti sava ciema. Ir teiciens, ka vajadzīgs ciems, lai uzaudzinātu bērnu, jo jaunajam vecākam ir nepieciešams ļoti dažāda veida atbalsts.

Dažādu apstākļu dēļ ne visiem ir plašas ģimenes – un pat, ja tādas ir, tas nenozīmē, ka radnieki uzreiz brauks palīgā. Tas ir jautājums par attiecībām un iespējām ģimenē.

3x3 saiets uz nedēļu iedod sajūtu, ka šāda kopiena ir iespējama un var pastāvēt. Pat ja tā ir tikai nedēļa... Tieši vakar es vēroju vecākus ar maziem bērniņiem, kuri paši vēl nevar doties uz nodarbībām. Mums pašiem līdzī ir mana mamma, kura iet un dzīvojas ar Kurtu – tas jau ir ciems ciemā. 3x3 iedod sajūtu par kopību, piederību, par savu ciemu. Tas ir ļoti svarīgi mums kā cilvēkiem, kā dzīvām būtnēm.

Anna Madara: Apkārt ir cilvēki, kuri dzīvo dažādās ģimenēs, kas nepieder pie standarta – tas pats par sevi nav viegli. Tam klāt nāk salīdzināšana ar ideālu, bet man šķiet, ka ir tik daudzas un dažādas ģimenes, un cilvēki rod atbalstu un mīlestību tik dažādās veidos... Te kopā sanāk tik daudzas dažādas normālas ģimenes – un tu viņas vari redzēt, saprotot, ka tavš “nenormālums” ir tikpat nenormāls kā citiem, un tas ir pilnīgi okei. Galvenais ir atrast mīlestību un atbalstu. Man arī šeit nav vecāku, es atbraucu ar brāļa ģimeni. Pagājušajā gadā pārvācos atpakaļ uz Latviju, un viņi mani ir tik ļoti atbalstījuši, bijuši klāt...

(visi aizkustināti smaida)

Antra: Ir liels prieks par to, ka man uztic to mazo cilvēku. Protams, mums ir dažādi skatījumi uz dzīvi – man un maniem bērniem. Reizēm ir tā, ka ceļi šķiras *(visi smejas)*. Tomēr galapunkts ir viens.

Es lepojos, ka varu te būt, ka varu būt vajadzīga un noderīga. Ka varu šo pieredzēt. *(visiem acīs ir asaras)*

Jānis: 3x3 ir superīga lieta, prieks, ka tā notiek, turklāt tik bieži – un ka te ir tik daudz cilvēku, brīžam pat neiedomājami daudz... Varbūt tas norāda ne tikai uz to, ka organizācija, kas šo kustību turpina, ir laba – bet, ka cilvēkiem ir vajadzība, viņi jūt degsmi un vilkmi te būt atkal un atkal. Lai pat vēl un vēl!

Šalkas bildēs

Precizitātes ievirze.

Savi vēlējumi vispirms tiek izstāstīti vējam.

Treniņš vakardziesmas satvēriemam.

Gandrīz levitācija.

Zirgu draugu saiets.

Jo tuvāk koncerts, jo ātrāk jāstrādā.

Latviskās virtuves virumi.

Monitorēts skaistumkopšanas ceļš.

Krūmos joko

Vakariņās bija ceptas desiņas un ir noteikts, ka uz viena šķīvja – četri gabaliņi. Kāds nometnieks prātoja: ja gribas vairāk, jāņem otrs šķīvis.

***

Mazās Rūtas K. miļākais pretstatu joks: vārnas peld ūdenī. Saprotiet kā gribat!

***

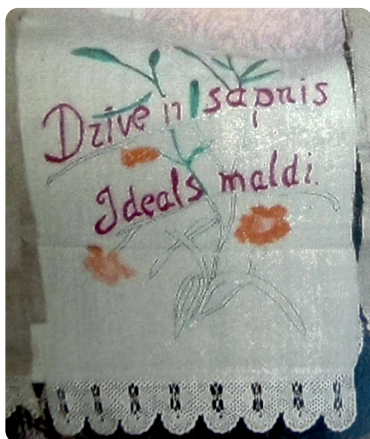
Pie istabiņas durvīm krājās apavi. Sākumā nedaudz, bet pamazām arvien vairāk. Garām gāja citas istabiņas iemītniece un brīnījās – kā jūs tur tik daudz cilvēku varat sadzīvot?

***

Ievirzes Mans sapņu dārzs vadītājs Edgars Neilands zina, kā Latvijā risināt demogrāfijas problēmu. Viņš sacīja: “Nopērciet sev zāles plāvēju – robotu un jums būs laiks vēl vienam bērnam!”

***

Ja nu gadījumā “Es” meklējumos gadās apmaldīties, lūk, padoms:

Krūmu klusums

Pils parkā ir nolauzts koks ar mazām durtiņām, kurā, kā runā, mītot vilkači. Ārā nākot tikai pilnmēness naktīs. Bet vietējie uzkrītoši izvairās par to runāt. Tas nu ir noslēpums, ko nekādi neizdodas izdibināt.

Horoskopi kārklos, 03.07. – 04.07.

AUNS: Aunam šodien prātā ienāks kāda lieliska ideja. Kā zināt, kura no visām idejām, kas šodien ienākušas prātā, ir tā lieliskākā? Drošības pēc atrodi kādu cilvēku – hronistu –, kas varētu šodien kaut kur piefiksēt katru tavu domu.

VĒRSIS: Uzmanies, ka tev šodien kāds neuzliek ragus! Ar baltām drēbēm mugurā labāk sarkaniem šķidrumiem, zupām un mērcēm netuvojies.

DVĪŅI: Paskaties uz sevi spogulī un paslavē sevi par trīs labām lietām, ko esi darījis šodien, trīs, ko darīji vakardien, un trijām, ko izdarīsi rīt. Ja tev kāds vai kaut kas iepatikas, neslēp to. Iegūsi kaut ko, ko sen esi vēlējis.

VĒZIS: Šodien vēžiem apkārt staros īpaša gaisma. Tas, vai tā ir sildoša, ārdoša vai izgaismojoša, atkarīgs no jums pašiem. Šodien uz jums kritīs daudz pāri acu – ķeriet tās ciet un veriet smukas krelles.

LAUVA: Muguru – taisnu! Zodu – augšā! Uz leju neskatieties, ja kas nokrīt – lai tas krīt, ja krītat pats – tā tam bija jānotiek. Viss notiks tieši tā, kā likten's to būs lēmis.

JAUNAVA: Šodien griezies pīruetēs, harmonizē un pin ziedu vainagus, smaidi ar zobiem un skrien, nevis ej lēnītēm. Šodien jūs pamanīs it visi, un pēcāk paslepus rakstīs mīlestības vēstules un slavas dziesmas.

SVARI: Patiesībā jau mēs visi zinām, ka nav neviena cita ar tik organisku gaumes izjūtu kā svāri. Atdodiet ugunij visu lieko, apķeriet koku, apēdiet pīrāgu. Ja atslābsiet, notiks kaut kas Tiešām Īpašs.

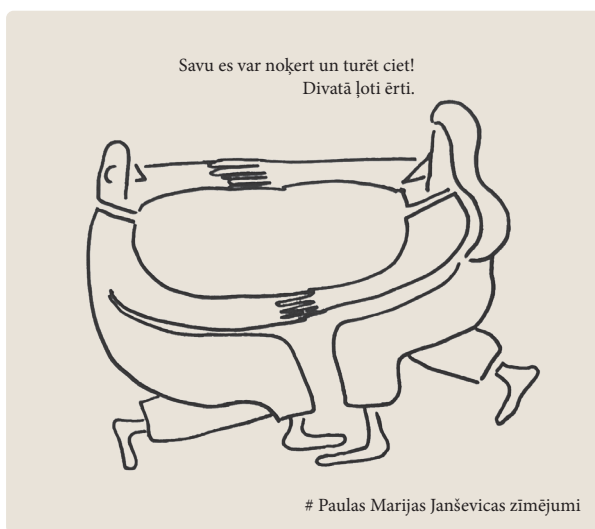
SKORPIONS: Gaiss ņirbuļo un urdz, sapņi būs īpaši un zīmīgi, vakars būs piekarsis un iesvīdis, lietus netraucēs, tas izgaros, vēl jums pat nepieskāries. Švakara patiesais ugunsblūķis esi tu, un visiem, principā, savas pīnītes būtu jāatdod Tev.

STRĒLNIEKS: Kaut kas pazudis drīz atradīsies. Ja jūties jocīgi, dodies apstaigā ap Bebreni, lai sakārtotos domas un solis atgrieztos sevis paša dabiskajā ritmā. Šovakar drīkst arī mazliet neapdomīgi uzvesties, jo viss izvērtīsies labi. Veiksme ir tavā pusē, šauj, un tu trāpīsi.

MEŽĀZIS: Šodien tavš solis būs ritmisks un precīzs, brīžam, iespējams, aizsapņosies. Tu zini, kas ir jādara, bet atceries paskatīties apkārt un ieklausīties tuviniekos. Šodien dzertais miestīņš rīt nepārvērtīsies galvassāpēs, tāpat kā limonāde zobus nedeldēs.

ŪDENSVĪRS: Ūdensvīru sagaida negaidīti pārsteigumi, bet, kā jau visi pārsteigumi, tie patiesībā tevi nemaz tik ļoti nepārsteigs, jo tu vienmēr esi kontaktā ar Providenci, tātad, pašu lielāko no Pārsteidzējiem. Visi šodien izbūdis tavu kompāniju.

ZIVIS: Zivīm acīs šodien mierīgi ūdenī, balss skanēs samtaini un sapņi rādīs nākotni. Vēlams uzvilkt kaut ko zilu, vai vismaz iesiet bizē zilu dzīpariņu. Tas nesīs veiksmi.

Ari viri dažreiz vāra ragānu dziras.

“Krūmu šalku” redakcija:

Gundega Kalendra, Elizabete Lukšo-Ražinska, Uldis Mauriņš, Elīna Vendija Ribena, Paulīne Krūmiņa, Alda Palmbaha

Foto meistars: Jānis Ruginis

Aicinām piedalīties avīzes tapšanā! Avīze atspoguļo 3x3 saieta dzīvi. To veidojam gan mēs, redakcija, gan tu, saieta dalībniek! Ja tev ir jocīgi atgadījumi, nopietni stāsti, interesantas bildes, sūti uz redakciju: laba.gundega@gmail.com, 26644555 vai nāc ciemos!